

Ba???lama ve Ba???lama Olas?I??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ba???lama ve Ba???lama Olas?I??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17195>

Özet

Ba??l?lama ve Ba??l?lama Olas?l??? Ölçe?i (BBÖÖ), bireylerin hem genel ba??l?lama e?ilimlerini hem de spesifik durumlarda ba??l?lama olas?l?klar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkiye uyarlamas? ve psikometrik özellikleri 2017 y?l?nda Leyla Ulus ve A. B. Aksoy tarafından incelenmiştir. Ölçe?in temel amacı, ba??l?lama yap?s?n?n kültürel bağlamda geçerli?ini ve güvenilirli?ini test etmek ve Türk popülasyonunda kullan?ma uygun bir araç sunmaktır. Bu çalışmada, ölçe?in iki temel bile?enini -- genel ba??l?lama düzeyi ve gelecekteki olası ba??l?lama davran?mlar? -- ayrı ayrı de?erlendirme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ba??l?lama, **Psikometrik** Ölçek, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Uyarlama Çalışması, Ba??l?lama Olas?l???.

Yazarlar

Leyla Ulus, A. B. Aksoy

[quads id=5]

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ba??l?lama e?ilimini ve ba??l?lama davran???na yönelik olas?l?klar? güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Özgün ölçek, bireyin ya?ad??? olumsuz deneyimlere rağmen affetme yetene?ini ve bu affetme eyleminin gelecekteki benzer durumlarda ne kadar olası oldu?unu belirlemeye odaklan?r.

Türkiye uyarlama çalışması, bu yap?n?n Türk kültüründeki psikolojik ölçüm standartlarına uygunlu?unu sağlamayı hedeflemiştir. Bu, özellikle sosyal ve kültürel normların ba??l?lama prati?i üzerindeki etkisini inceleyen araştırmacılar için kritik bir araç sağlamaktadır.

Yapı

Ba??l?lama ve Ba??l?lama Olas?l??? Ölçe?i, psikolojideki temel bir kavram olan **Ba??l?lama** (Forgiveness) yap?s?n? ölçmektedir. **Ba??l?lama**, bir ki?iye karşı hissedilen olumsuz duyguların (kızgınlık, intikam arzusu) gönüllü olarak azaltılması ve olumlu duygularla yer de?i?tirmesi sürecini ifade eder.

Ölçek genellikle iki ana bile?ene ayrılır:

Ba??l?lama E?ilimi (Trait Forgiveness): Bireyin genel olarak affetmeye ne kadar yatkın

oldu?unu ölçer.

Ba??lama Olas??? (Forgiveness Probability): Spesifik bir zarar verme eylemi kar??s?nda bireyin affetme ihtimalini de?erlendirir. Bu iki boyut, ba??laman?n hem ki?ilik özelli?i hem de durumsal tepki olarak incelenmesine olanak tan?r.

Geçerlik

Türkiye uyarlama çal??mas?nda (Ulus & Aksoy, 2017), ölçe?in yap?sal **geçerlik** kan?tlar?n? sunmak için çe?itli analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak içerikte spesifik de?erler belirtilmese de, uyarlama çal??malar?nda genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmeye çal??lm??t?r. Faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirli?i**, iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) aracılığıyla de?erlendirilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ulus ve Aksoy (2017) çal??mas?, ölçe?in alt boyutlar? için kabul edilebilir veya yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayılar? rapor ederek, ölçe?in Türk kültüründe kararlı ölçümler sa?lad???n? teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n? do?rulamak amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in Ba??lama ve Ba??lama Olas??? olmak üzere beklenen temel bile?enlere ayrılıp ayrılmad???n? incelemi?tir. Do?rulay?c? faktör analizi (DFA), ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen faktörlere yüklendi?ini gösteren iyi uyum indeksleri sa?lam??t?r. Bu, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kanıtıdır.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Ka??t ve kalem testi (Self-report).

Kullanılabilir Dil: Türkçe (Türkçe uyarlama). Orijinal dil İngilizce.

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve/veya genel yeti?kin popülasyonu (Uyarlama çal??mas?na ba?l? olarak).

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilerek ölçe?in ilk psikometrik verileri toplanm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, kendilerini en iyi tan?mlayan seçene?i i?aretleyerek maddelere yan?t verirler.

Derecelendirme: 5'li **Likert Ölçe?i**. (Örnek: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Ba??l?lama, Affetme, Psikoloji, **Psikometrik** De?erlendirme, Adaptasyon, **Likert Ölçe?i**, Sosyal Psikoloji.

[quads id=5]

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Leyla Ulus

Affiliation Email adresleri: leylaulus@istanbul.edu.tr

Correspondence Adresi: ?stanbul Üniversitesi, Türkiye (Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? dönemdeki kurum bilgisi).

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçe?in Türkiye'deki psikometrik özelliklerinin yay?nland??? y?I 2017'dir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Leyla Ulus ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik veya klinik kullan?m ko?ullar? yazar?n inisiyatifindedir.

Kaynaklar

Ulus, L., & Aksoy, A. B. (2017). Forgiveness and Forgiveness Probability Scales: Validity and Reliability Study of Turkey. *NeuroQuantology*, 15(4).50-55.

Makalenin orijinal ba?lant?s? burada bulunabilir: neuroquantology.com.

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

[bagislama-ve-bagislama-olasiligi-olcegi-toad.pdf](#)

[bagislama-ve-bagislama-olasiligi-olcegi-toad.pdf](#)

[quads id=5]

Ba??lama ve Ba??lama OlasI??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif hakk? k?s?tlamalar? ve orijinal kaynak içerikte sa?lanmamas? nedeniyle bu giri?te yer almamaktad?r. Ölçe?in uygulanmas? için sorumlu yazarlar ile ileti?ime geçilmesi veya ilgili akademik yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM